

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL ROMŲ INTEGRACIJOS Į LIETUVOS VISUOMENĘ 2008-2010 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2008 m. kovo 26 d. Nr. 309
Vilnius

Igyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. 112-4273), 124 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2008–2010 metų programą (pridedama).

2. Pavesti Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės koordinuoti Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2008–2010 metų programos (toliau vadinama – Programa) įgyvendinimą.

3. Rekomenduoti:

3.1. savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Programą ir skirti savivaldybių biudžetų lėšų jai įgyvendinti;

3.2. Valstybinei lietuvių kalbos komisijai, viešajai įstaigai Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai, Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai, viešajai įstaigai Romų visuomenės centrai ir Vilniaus apskrities visuomenės sveikatos ugdymo centrai dalyvauti vykdant Programos įgyvendinimo priemones.

Ministras Pirmininkas

Gediminas Kirkilas

Vidaus reikalų ministras

Regimantas Čiupaila

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2008 m. kovo 26 d.
nutarimu Nr. 309

ROMŲ INTEGRACIJOS Į LIETUVOS VISUOMENĘ 2008–2010 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2008–2010 metų programos (toliau vadinama – ši Programa) paskirtis – išsaugoti romų tapatumą, mažinti socialinę atskirtį ir drauge užtikrinti jų integraciją į Lietuvos visuomenę, skatinti jos pasitikėjimą romais.

2. Ši Programa parengta remiantis 2001 metų Lietuvos Respublikos gyventojų ir būstų visuotinio surašymo (toliau vadinama – visuotinis surašymas) duomenimis, 2001 metais Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas) užsakytu romų, gyvenančių Vilniaus miesto taboruose, sociologiniu tyrimu (toliau vadinama – sociologinis tyrimas), kurį atliko Darbo ir socialinių tyrimų institutas, 2007 metų romų ir darbdavių nuostatų dėl romų integracijos į darbo rinką tyrimu (toliau vadinama – nuostatų tyrimas) ir 2007 metų romų bendruomenės socialinės integracijos galimybių tyrimu (toliau vadinama – socialinis tyrimas), kuriuos atliko Socialinių tyrimų instituto Etninių tyrimų centras, 2005 m. birželio 24 d. Europos Tarybos Europos Komisijos kovos su rasizmu ir netolerancija trečiąja ataskaita apie Lietuvą, 2006 m. kovo 21 d. Jungtinių Tautų Rasinės diskriminacijos panaikinimo komiteto rekomendacijomis pagal Jungtinę antrą ir trečią periodinę Lietuvos ataskaitą ir Veiksmų planu romų ir sinti padėčiai Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) regione pagerinti.

II. APLINKOS ANALIZĖ

3. Visuotinio surašymo duomenimis, Lietuvoje gyvena 2 571 romų tautybės asmuo (0,07 procento visų Lietuvos gyventojų), iš kurių 46 procentai – vaikai ir jaunimas iki 20 metų. Daugiausia romų gyvena Vilniaus apskrityje – 874 asmenys, Kauno apskrityje – 617 asmenų, Šiaulių apskrityje – 376 asmenys. Kompaktiškai romai (apie 450 asmenų) gyvena Vilniaus miesto savivaldybės Naujininkų seniūnijoje (Kirtimų teritorijoje). Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2007 m. sausio 20 d. duomenimis, apie 100 romų neturėjo galiojančių asmens tapatybę ir pilietybę patvirtinančių dokumentų.

4. Romų tautinės mažumos aplinkos analizė atlikta pagal šias sritis:

- 4.1. išsilavinimas;
- 4.2. dalyvavimas darbo rinkoje;
- 4.3. sveikatos apsauga;
- 4.4. būstas;
- 4.5. nepakantumas romams ir jų diskriminacija;
- 4.6. organizaciniai ir administraciniai gebėjimai.

Išsilavinimas

5. Visuotinio surašymo duomenimis, 2,3 procento romų neraštingi, o 38 procentai nemoka valstybinės kalbos. Daugiau kaip trečdalis romų – 20–39 metų asmenys, kuriems valstybinės kalbos nemokėjimas – papildoma kliūtis, trukdanti mokytis, įgyti profesiją, įsitraukti į darbo rinką.

6. Oficialūs duomenys apie bendrojo lavinimo mokyklų mokinių tautinę kilmę nerenkami, tačiau Tautinių mažumų ir išeivijos departamento 2005 metais iš savivaldybių švietimo skyrių surinkta informacija rodo, kad pastaraisiais metais romai vis labiau įsitraukia į mokymo procesą: 2004–2005 metais mokyklas lankė 597, o 1996–1997 metais – tik 276 romų tautybės mokiniai,

tačiau apie 75 procentai mokyklas lankančių romų vaikų įgyja tik pradinį išsilavinimą, o kas aštuntas romų tautybės mokinys mokosi specialioje mokykloje.

7. Sociologinio tyrimo duomenimis, tik 6,6 procento Vilniaus miesto savivaldybės Naujininkų seniūnijoje (Kirtimų teritorijoje) gyvenančių romų įgiję profesiją. Be to, sociologinio tyrimo duomenys rodo, kad net 88 procentai apklaustų romų pareiškė norintys, kad jų vaikai mokytųsi profesijos. Kad vaikai mokytųsi profesijos, pirmiausia jiems būtina įgyti bent pagrindinį išsilavinimą.

Dalyvavimas darbo rinkoje

8. Didžiama romų menkai išsilavinę, neturi profesijos, darbdavių požiūris į juos – gana nepalankus, dėl to romams sunku įsilieti į darbo rinką ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose. Sociologinio tyrimo duomenimis, apie 50 procentų vyrų ir 70 procentų moterų pareiškė niekur nedirbą. Tik 5 procentai vyrų ir 0,7 procento moterų teigė turintys nuolatinį darbą. Beveik pusė apklaustų Vilniaus miesto savivaldybės Naujininkų seniūnijoje (Kirtimų teritorijoje) gyvenančių romų tvirtino norintys dirbti bet kokią darbą, tačiau pasiūlymai dirbti viešuosius darbus socialinės atskirties sąlygomis neefektyvūs.

9. Socialinio tyrimo duomenimis, dažniausiai romų minima problema (82,4 procento romų teigimu), kliudanti jiems įsidarbinti, – neigiamas darbdavių požiūris į juos. Tai liudija nuostatų tyrimas: net ir nekvalifikuoto darbuotojo ieškantys darbdaviai skeptiškai vertina romų galimybes įsidarbinti (82,4 procento) ir mano, kad romams būtų sunku pritapti tarp įmonės darbuotojų (47 procentai).

Sveikatos apsauga

10. Romų sveikatos būklę ir gyvenimo trukmę dažnai lemia skurdžios gyvenimo sąlygos, lengvai prieinamos narkotinės ir psichotropinės medžiagos, kurių platinimas didina nusikalstamų veikų. Vilniaus priklausomybės ligų centro duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės Naujininkų seniūnijoje (Kirtimų teritorijoje) 2003 metais narkotines ir psichotropines medžiagas vartojo apie 30 asmenų, o 2006 metais – 43 asmenys. Taigi romų, vartojančių narkotines ir psichotropines medžiagas, gausėja.

Būstas

11. Apibendrintų duomenų apie šalies romų būstų kokybę nėra, yra sukaupiti duomenys tik apie Vilniaus miesto savivaldybės Naujininkų seniūnijoje (Kirtimų teritorijoje) esančių romų būstų kokybę. Sociologinio tyrimo duomenimis, trečdalis romų nepatenkinti savo gyvenamąja aplinka, ypač blogai savo padėtį vertina žemutinio taboro gyventojai – tik apie 6 procentai apklaustųjų norėtų jame pasilikti gyventi. Didžiausios šios vietovės problemos – nesutvarkytos ir neapšviestos gatvės, geriamojo vandens stoka, blogos buities sąlygos, taip pat neparengtas teritorijos plėtros ilgalaikis planas ir būsto politikos priemonės.

Nepakantumas romams ir jų diskriminacija

12. Socialinių tyrimų instituto Etninių tyrimų centro duomenimis, kasmet neigiamas požiūris į romus plinta vis labiau. Atlikto 1999 metais Europos vertybių tyrimo duomenimis, 62 procentai gyventojų nurodė nenorį gyventi kaimynystėje su romais, o 2005 metais rinkos analizės ir tyrimų grupės uždarnosios akcinės bendrovės „RAIT“ atlikta apklausė parodė, kad asmenų, nenorinčių gyventi kaimynystėje su romais, padaugėjo iki 77 procentų. 68 procentai apklaustųjų nurodė, kad per pastaruosius 15 metų požiūris į romus pablogėjo arba labai pablogėjo, tik 17,5 procento teigė, kad požiūris į romus pagerėjo arba labai pagerėjo, o 15 procentų neturėjo šiuo klausimu nuomonės. Europos Komisijos užsakymu 2006 metais atlikto Eurobarometro tyrimo „Diskriminacija Europos

Sajungoje“ duomenimis, 67 procentai apklaustų Lietuvos gyventojų sutiko, kad buvimas romu Lietuvoje kelia sunkumų.

13. Dėl uždaro gyvenimo būdo ir menko išsilavinimo romai ne visada gali tinkamai ginti savo teises ir interesus, atskleisti diskriminacijos atvejus, pasinaudoti Lietuvos Respublikos įstatymų ir tarptautinių sutarčių teisės normomis.

Organizaciniai ir administraciniai gebėjimai

14. Romų nevyriausybinėms organizacijoms trūksta informacijos apie galimybes gauti savo veiklai lėšų, alternatyvius finansavimo šaltinius ir organizacijų plėtros perspektyvas. Daugumos tokių organizacijų socialinė, kultūrinė ar kitokia veikla neaktyvi, kadangi jų vadovai stokoja vadybos gebėjimų, ypač pasirengimo rengti ir įgyvendinti projektus. Dėl šių ir kitokių priežasčių romų nevyriausybinių organizacijų nuo 1990 metų sumažėjo nuo 20 iki 13 (2007 metų duomenimis) ir tik keletas jų šiuo metu aktyviai plėtoja visuomeninę veiklą.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

15. Šios Programos tikslai ir uždaviniai:

15.1. tikslas – užtikrinti romų tautybės asmenų visapusišką integraciją į Lietuvos visuomenę ir mažinti socialinę atskirtį, uždaviniai:

15.1.1. plėtoti romų vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų švietimą;

15.1.2. įtraukti romus į darbo rinką;

15.1.3. kaupti informaciją apie romų gyvenamąją aplinką;

15.1.4. informuoti romus apie sveiką gyvenimo būdą;

15.1.5. vykdyti narkomanijos ir teisės pažeidimų prevenciją;

15.1.6. stiprinti romų gebėjimus patiemis spręsti savo bendruomenės problemas;

15.2. tikslas – išsaugoti romų tautinį tapatumą, uždavinys – sudaryti galimybes romams išsaugoti kalbą, papročius, tradicijas ir sukurtą materialųjį kultūros paveldą;

15.3. tikslas – skatinti visuomenės toleranciją romams ir pasitikėjimą jais, uždavinys – informuoti visuomenę apie romų tautinės mažumos padėtį.

IV. SIEKIAMI REZULTATAI (VERTINIMO KRITERIJAI)

16. Šios Programos įgyvendinimo stebėsenos vertinimo kriterijai tiesiogiai susiję su jos tikslais ir uždaviniais ir leidžia reguliariai vertinti padarytą pažangą:

16.1. tikslų įgyvendinimo (rezultato) vertinimo kriterijai:

16.1.1. romų, baigusių valstybinės kalbos kursus:

dabartinė reikšmė (2007 m. sausio 1 d.) – 35;

siektina reikšmė (2010 metais) – 65;

16.1.2. romų vaikų, lankančių bendrojo lavinimo mokyklas:

dabartinė reikšmė (2005 metų duomenimis) – 597;

siektina reikšmė (2010 metais) – 650;

16.1.3. romų, aktyviai dalyvaujančių puoselėjant romų tradicijas ir kultūrą:

dabartinė reikšmė (2007 m. sausio 1 d.) – 20;

siektina reikšmė (2010 metais) – 40;

16.1.4. teigiama nuomonė apie romų tautinę mažumą (procentais):

dabartinė reikšmė (2005 metų duomenimis) – 17,5;

siektina reikšmė (2010 metais) – 20;

16.2. uždavinių įgyvendinimo (produkto) vertinimo kriterijai:

16.2.1. ikimokyklinių romų vaikų grupių – 4;

16.2.2. rekomendacijų, kaip romus įtraukti į darbo rinką, – 1;

16.2.3. tyrimų apie romų būstų registravimą ir įsigijimą – 2;

- 16.2.4. romų sveikatos būklės tyrimų – 1;
- 16.2.5. psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos konkursų, skirtų romams, – 4;
- 16.2.6. romų nevyriausybinių organizacijų vadovų, dalyvavusių lyderių mokymuose, – 20;
- 16.2.7. romų muziejaus įsteigimas – 1;
- 16.2.8. informacinių leidinių apie romus – 12.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

17. Šios Programos įgyvendinimo priemonės ir už jų vykdymą atsakingos institucijos nurodytos priede.

18. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei informaciją apie šios Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą:

18.1. už šios Programos tikslų įgyvendinimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei atsiskaitoma baigus vykdyti šią Programą, iki 2011 m. kovo 1 dienos;

18.2. už šios Programos uždavinių įgyvendinimą atsiskaitoma Lietuvos Respublikos Vyriausybei kasmet, iki kovo 1 dienos.

VI. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

19. Ši Programa finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete atsakingiems vykdytojams (asignavimų valdytojams) patvirtintų bendrųjų asignavimų, Užimtumo fondo lėšų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.

20. Preliminarus lėšų poreikis šiai Programai įgyvendinti nurodytas priede.

Romų integracijos į Lietuvos visuomenę
2008–2010 metų programos
priedas

ROMŲ INTEGRACIJOS Į LIETUVOS VISUOMENĘ 2008–2010 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Uždavinys	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo terminas	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)				Finansavimo šaltiniai
				2008 metai	2009 metai	2010 metai	iš viso išlaidų	
I. UŽTIKRINTI ROMŲ TAUTYBĖS ASMENŲ VISAPUSIŠKĄ INTEGRACIJĄ Į LIETUVOS VISUOMENĘ IR MAŽINTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ								
1. Plėtoti romų vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų švietimą	1.1. Organizuoti papildomą romų vaikų ikimokyklinį, priešmokyklinį ir kitokią neformalųjį švietimą	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2010 metai	300	300	300	900	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.2. Parengti mokomąją medžiagą ir metodines rekomendacijas ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus romų vaikų ugdymo klausimais	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2010 metai	30	50	60	140	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.3. Organizuoti renginius, skatinančius romų vaikus ir jaunimą įsitraukti į neformalųjį ugdymą	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2010 metai	15	20	20	55	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.4. Organizuoti kvalifikacijos tobulinimo seminarus mokytojams, dirbantiems su romų vaikais	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2009 metai	10	10	–	20	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.5. Organizuoti kryptingą romų vaikų užimtumą vasarą	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2010 metai	20	20	20	60	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai

	1.6. Skatinti socialiai remtinus romus toliau mokytis profesinėse ir aukštosiose mokyklose, teikti jiems būtiniausia pagalbą (padėti įsigyti mokomąsias priemones, padengti kelionės išlaidas, skirti vienkartinę pinigines išmokas)	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	10	15	15	40	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.7. Organizuoti romams valstybinės kalbos kursus	Valstybinė lietuvių kalbos komisija, Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	7	7	7	21	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.8. Organizuoti romams kompiuterinio raštingumo kursus	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	10	10	10	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.9. Steigti mokytojų padėjėjų etatus mokyklose, kuriose mokosi romų vaikai, nemokantys valstybinės kalbos arba turintys vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų mokymosi poreikių	Švietimo ir mokslo ministerija, švietimo įstaigos, Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	100	100	100	300	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.10. Organizuoti suaugusių romų švietimą viešojoje įstaigoje Romų visuomenės centre	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	260	260	260	780	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	1.11. Atlikti romų vaikų integravimosi į bendrojo lavinimo sistemą galimybių tyrimą	Švietimo ir mokslo ministerija, Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2009 metai	–	20	–	20	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
2. Įtraukti romus į darbo rinką	2.1. Parengti romų įtraukimo į darbo rinką rekomendacijas	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2008 metai	20	–	–	20	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai

	2.2. Pritaikyti profesinio mokymo programas bedarbiams romams	Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	2008–2010 metai	6	6	6	18	Užimtumo fondo lėšos
	2.3. Kiekvieną kalendorinių metų ketvirtį viešojoje įstaigoje Romų visuomenės centre rengti darbo rinkos dienas, per kurias romų bendruomenės nariams būtų teikiama informacija apie galimybes įsidarbinti, dalyvavimą profesinio mokymo programose, jie konsultuojami juos dominančiais darbo rinkos klausimais	Vilniaus darbo birža, viešoji įstaiga Romų visuomenės centras	2008–2010 metai	5	5	5	15	Užimtumo fondo lėšos
	2.4. Įkurti viešojoje įstaigoje Romų visuomenės centre informacijos paieškos centrą, teikti jam metodinę ir praktinę pagalbą	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	2009 metai	–	25	–	25	Užimtumo fondo lėšos
	2.5. Aprūpinti viešąją įstaigą Romų visuomenės centrą Vilniaus darbo biržos leidžiama informacine medžiaga apie teikiamas paslaugas, vykdomas aktyvias darbo rinkos politikos priemones	Vilniaus darbo birža	2008–2010 metai	4	4	4	12	Užimtumo fondo lėšos

3. Kaupti informaciją apie romų gyvenamąją aplinką	2.6. Parengti įdarbinimo tarpininkavimo paslaugas teikiantiems darbuotojams, profesinio orientavimo ir mokymo specialistams mokymo programą romų aptarnavimo teritorinėse darbo biržose ir profesinio mokymo klausimais	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, viešoji įstaiga Romų visuomenės centras	2008 metai	5	–	–	5	Užimtumo fondo lėšos
	2.7. Organizuoti įdarbinimo tarpininkavimo paslaugas teikiančių darbuotojų ir profesinio orientavimo ir mokymo specialistų mokymą romų aptarnavimo teritorinėse darbo biržose ir profesinio mokymo klausimais	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, viešoji įstaiga Romų visuomenės centras	2009 metai	–	10	–	10	Užimtumo fondo lėšos
	3.1. Atlikti romų būsto teisinio registravimo ir gyvenamosios aplinkos kokybės analizę	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2009 metai	30	20	–	50	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	3.2. Parengti romų būsto įsigijimo ir kokybės gerinimo galimybių studiją	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2009 metai	–	25	–	25	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
4. Informuoti romus apie sveiką gyvenimo būdą	4.1. Parengti ir įgyvendinti sveikos gyvensenos ugdymo projektus, organizuoti sveiką gyvenseną skatinančius renginius kompaktiškai romų gyvenamose ir mokymosi vietose	Vilniaus apskrities Visuomenės sveikatos ugdymo centras	2007–2010 metai	10	10	10	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	4.2. Organizuoti romų mergaitėms ir moterims paskaitų ciklą sanitarijos ir higienos klausimais	Vilniaus apskrities Visuomenės sveikatos ugdymo centras	2008–2010 metai	10	10	10	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai

	4.3. Organizuoti neapdraustų privalomuoju sveikatos draudimu romų sveikatos tikrinimą (pagal šeimos gydytojo kompetenciją) ir pateikti apibendrintus jo rezultatus	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Sveikatos apsaugos ministerija	2009 metai	–	30	–	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	4.4. Pastatyti ir įrengti sporto salę šalia viešosios įstaigos Romų visuomenės centro Vilniuje, Metalų g. 23A	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2009–2010 metai	–	500	500	1 000	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
5. Vykdyti narkomanijos ir teisės pažeidimų prevenciją	5.1. Rengti romams psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos konkursus	Narkotikų kontrolės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	2008–2010 metai	20	20	20	60	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	5.2. Vykdyti romams skirtas narkotinių ir psichotropinių medžiagų pasiūlos ir paklausos mažinimo priemones	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, teritorinės policijos įstaigos	2008–2010 metai	20	20	20	60	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
6. Stiprinti romų gebėjimus patiems spręsti savo bendruomenės problemas	6.1. Organizuoti romų ir su jais dirbančių nevyriausybinių organizacijų vadovų mokymą	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2010 metai	5	7	7	19	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	6.2. Organizuoti romams seminarus žmogaus teisių apsaugos ir pažeistų teisių gynimo klausimais	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2010 metai	4	4	4	12	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	6.3. Organizuoti renginius, didinančius romų ir dirbančių su jais nevyriausybinių organizacijų atstovų teisinį išprusimą	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2010 metai	10	15	15	40	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai

	6.4. Organizuoti socialiai remtinių romų asmens dokumentų tvarkymą	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2009 metai	20	10	–	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
II. IŠSAUGOTI ROMŲ TAUTINIŲ TAPATUMĄ								
7. Sudaryti galimybes romams išsaugoti kalbą, papročius, tradicijas ir sukurtą materialųjį kultūros paveldą	7.1. Organizuoti renginius, skirtus romų saviveiklos menui plėtoti ir kultūrai išsaugoti	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2007–2010 metai	50	70	70	190	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	7.2. Įsteigti ir plėtoti Lietuvos romų istorijos ir buitės muziejų	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	25	15	15	55	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	7.3. Surinkti informaciją apie romų aukas 1941–1945 metais ir pastatyti joms atminimo ženklą	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2009 metai	5	20	–	25	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
III. SKATINTI VISUOMENĖS TOLERANCIJĄ ROMAMS IR PASITIKĖJIMĄ JAIS								
8. Informuoti visuomenę apie romų tautinės mažumos padėtį	8.1. Organizuoti seminarus, konferencijas, diskusijas kovos su ksenofobija, rasizmu, diskriminacija, tolerancijos ugdymo klausimais	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Švietimo ir mokslo ministerija, žurnalistų etikos inspektorius, Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija	2008–2010 metai	8	10	10	28	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.2. Parengti ir įtraukti į bendrojo lavinimo mokyklos programas ir vadovėlius medžiagą apie Lietuvos romų istoriją, etnokultūrą	Švietimo ir mokslo ministerija	2008 metai	10	–	–	10	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.3. Parengti spaudai straipsnių apie romų kultūrą, papročius ir teisių užtikrinimą ciklą	Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas	2008–2010 metai	15	15	15	45	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai

	8.4. Rengti radijo laidas apie kovą su ksenofobija, diskriminacija, tolerancijos ugdymą	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	2008–2010 metai	10	10	10	30	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.5. Organizuoti socialiniams darbuotojams, mokytojams, žurnalistams mokymus tautinės įvairovės klausimais	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2010 metai	15	15	15	45	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.6. Organizuoti policijos pareigūnams mokymus žmogaus teisių apsaugos ir nediskriminavimo principo užtikrinimo, nusikalstamų veikų, susijusių su asmens lygiateisiškumu, tyrimo klausimais	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	2008–2010 metai	15	15	15	45	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.7. Rengti ir leisti informacinį leidinį apie romus	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2008–2010 metai	25	25	25	75	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
	8.8. Atlikti sociologinį tyrimą „Lietuvos tolerancijos profiliai“	Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas	2009 metai	–	20	–	20	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai
Iš viso				1109	1748	1568	4425	